

Financiële Educatie Door Ervaringsleren Werkt

Artikel: Amagir, A., Groot, W., Maassen van den Brink, H. & Wilschut, A. (2018). A review of financial-literacy education programs for children and adolescents. *Citizenship, Social and Economics Education*, 17(1), 56-80.

<http://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/2047173417719555>

Het artikel in het kort

In dit literatuuronderzoek is gekeken naar effectiviteit van financiële-educatieprogramma's en interventies voor kinderen en adolescenten. Het blijkt dat financiële-educatieprogramma's de financiële kennis en houding van kinderen kunnen verbeteren. Onderzoeken naar de invloed van financiële educatie op financieel gedrag zijn echter schaars. Een veelbelovende methode van financiële educatie is 'experiential learning' (ervaringsleren). In deze methode nemen leerlingen deel aan een simulatie waarin ze de impact van hun financiële beslissingen kunnen ervaren.

Achtergrond

In een steeds complexer wordende samenleving zijn financiële vaardigheden essentieel. Daarmee is het van groot belang dat er financiële educatie voor kinderen en adolescenten plaatsvindt, en dat dit goed gebeurt. In dit onderzoek is gekeken naar invloed van financiële educatie op de financiële kennis, houding en gedrag van leerlingen.

Om verantwoord financieel gedrag te vertonen moet men de mogelijkheid hiertoe hebben, weten wat hij/zij moet doen, de vaardigheden hiervoor in huis hebben en de wil hebben dit gedrag uit te voeren.

Het onderzoek

Om te achterhalen wat financiële educatie voor kinderen en adolescenten effectief maakt, is een selectie gemaakt uit 1.138 wetenschappelijke artikelen. In totaal zijn er 60 wetenschappelijke artikelen geschikt bevonden en onder de loep genomen. Hieruit komt naar voren welke factoren in de financiële educatie een significantie invloed hebben op de financiële kennis, houding en het financiële gedrag van kinderen en adolescenten.

De resultaten

Algemeen komt naar voren dat financiële-educatieprogramma's een positieve invloed hebben op de financiële kennis en houding van leerlingen. De invloed op gedrag is echter nog weinig gemeten in de onderzochte artikelen. Experiential learning (ervaringsleren) blijkt de meest effectieve manier om de financiële kennis, houding en gedrag van scholieren verbeteren. Bij experiential learning doen leerlingen mee aan een simulatie waarin ze fictief geld kunnen verdienen, waarmee ze financiële beslissingen nemen. Ze leren op deze manier

de impact van hun financiële beslissingen ervaren. Financiële educatie blijkt het meest effectief als het aansluit bij de belevingswereld en levensgebeurtenissen van de leerlingen. Daarnaast is het van belang dat de leerling toegewijd is aan het doel van de les, dat er feedback gegeven wordt en dat de leerling voldoende toegerust is om de taak te volbrengen. Financiële educatie blijkt tevens effectiever als de ouders van de leerlingen betrokken werden. Dit kan bijvoorbeeld door de leerlingen de opdracht te geven samen met hun ouders een kasboek van het huishouden op te stellen of bij te werken.

Conclusie

Op basis van de onderzochte artikelen concluderen de onderzoekers dat financiële-educatieprogramma's een positieve invloed hebben op de financiële kennis en houding van leerlingen. De financiële-educatieprogramma's hebben over het algemeen ook een positieve invloed op intentie tot verantwoord financieel gedrag en op zelf gerapporteerd financieel gedrag. Het feitelijke gedrag van de leerlingen is echter nauwelijks gemeten in de onderzochte artikelen. Verder concluderen de onderzoekers dat financiële educatie een vast onderdeel van het curriculum zou moeten zijn, zou moeten beginnen op de basisschool waarna het herhaald wordt in de latere vormen van onderwijs.

De belangrijkste bevindingen ten aanzien van het ontwikkelen van financiële-educatieprogramma's zijn:

- Focus niet alleen op het vergaren van vaardigheden, maar ook op hoe deze toe te passen
- Focus bij basisschoolleerlingen op 'leren door te doen' (bv. door ze spellen met fictief geld te laten doen)
- Focus bij middelbare scholieren op relevantie van het onderwerp door ze de lessen toe te laten passen op situaties in het echte leven
- Focus bij hogescholen en universiteiten op 'life events' (levensgebeurtenissen) van de studenten
- Betrek de ouders van de leerlingen bij de financiële educatie
- Leer de leerlingen hoe ze hun opgedane kennis en vaardigheden in verschillende contexten kunnen meenemen en toepassen
- Laat de leerlingen de impact van hun financiële beslissingen ervaren (bv. door 'experiential learning')

1. DOEL VAN HET ONDERZOEK

Nagaan wat financiële educatie voor kinderen en adolescenten effectief maakt.

2. OPMERKELIJK

Financiële educatie is effectiever als de ouders van de leerlingen betrokken worden. Dit kan bijvoorbeeld door de kinderen een kasboek van het huishouden te laten maken.

3. NUT

De inzichten kunnen gebruikt worden om effectieve(re) financiële-educatieprogramma's te ontwikkelen.

4. BELANGRIJKSTE BEVINDING

Experiential learning blijkt een erg effectieve methode van financiële educatie.